

detta är en pdf-version som
innehållsmässigt stämmer överens
med den svenska delen
av den tryckta boken

ulla nordfors
~~unord@spray.se~~
0705-611 660



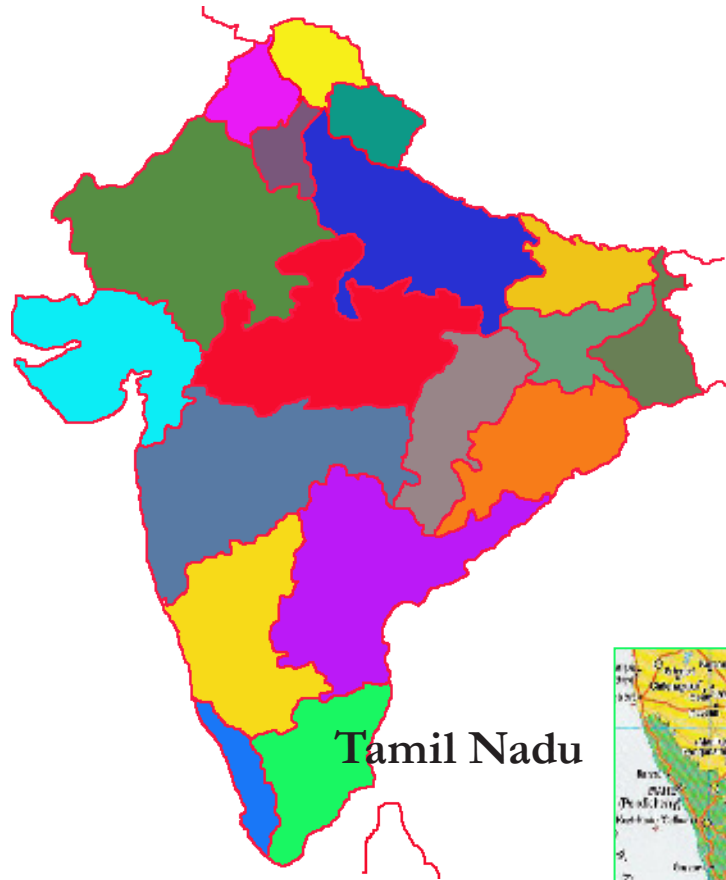
efter katastrofen...

rapport om hjälp till självhjälp i södra Indien

Ulla Nordfors

ISBN 978-91-976679-0-6
rapport till Publicistklubben, mars 2006

Ulla Nordfors Foto, Stockholm
unord@spray.se



inledning

I Indien finns det sedan drygt 10 år en modell för hur man organiserar kvinnogrupper. Dessa har stor betydelse om/när det inträffar naturkatastrofer av olika slag. Ett stort antal organisationer och kyrkor i Indien arbetar med att organisera både kvinnogrupper och självhjälpsgrupper.

Under en studieresa i januari 2003 i Lutherhjälpens regi såg jag ett antal fantastiska hjälpprojekt. Men resan var, i mitt tycke, för kort och intensiv och jag önskade återvända för att i lugn och ro se hur projekten fungerade. Var det bara uppvisningsprojekt för grupper från väst eller fungerade det i verkligheten? Min idé var att bo två månader i Chennai och lära känna kvinnogrupper och även studera olika självhjälpsprojekt på nära håll. Tack vare stipendiet 2005 från Publicistklubben blev detta möjligt!

För att få en annan referens än Stockholm reste jag först till andra delar av Indien, besökte platser som, mig veterligt, inte varit drabbade av naturkatastrofer. Jag besökte New Delhi, Jaisalmer, Jodhpur, Jaipur, Nagpur och några platser i Goa. Det var ingen vanlig turistresa, jag stannade på varje plats minst en vecka och undvek de flesta turistattraktionerna. Promenerade istället runt i städerna och kände in atmosfären. Jag träffade många olika slags människor, blev hembjuden på middagar, medbjuden på stora bröllop och små begravningar, levde så gott jag kunde på indiskt vis. Det var värdefullt för mig att få se den var-

dag som många människor på denna kontrastrika kontinent lever i. Veckan före jul 2005 anlände jag till Chennai.

Jag hade förmånen att under två månader på nära håll få följa arbetet hos TCC-ELC, Tamilnad Christian Council Economic Life Committee i Tamil Nadu. Min bas var både på TCCs filial på ett barnhem i Chingleput och på huvudkontoret i Chennai hos Director Esther Kathiroli och hennes stab. **(bild 1)** Jag fick en god inblick i alla olika hjälpprogram TCC driver och deltog också i att starta upp hjälpprogram ute bland de fattigaste av de fattiga ute i avlägsna dalitbyar. Jag fick studera pågående program och blev också informerad om program som lagts ner eftersom de inte fungerade. Under mina två månader hos TCC upptäckte jag inte en enda tveksamhet i deras sätt att arbeta.

Min rapport gör inte anspråk på att vara fullständig, jag har valt ut några få av alla hjälpprogram jag blivit visad. Inte heller försöker jag förklara den indiska administrationen. När folk nämnt "government" kan det betyda myndighet på nationell, regional eller lokal nivå. Jag bad aldrig om någon direkt förklaring för att inte trassla in mig i administrativa diskussioner. Istället försökte jag lyssna och ställa så enkla frågor som möjligt. Jag fotograferade med en digitalkamera, Nikon Coolpix S4 som är liten och diskret. I många situationer hade jag ingen möjlighet att påverka kameravinkeln, för att inte vara ett störande moment. Av

samma anledning fotograferade jag aldrig med blyxt. Bilderna som bifogas i rapporten är litet urval av cirka 4000 fotografier som jag tog under denna resa. Detta bildmaterial har givit upphov till ett antal nya projektidéer, i form av utställningar och en barnbok om vardagslivet i Indien.

I Chennai hade jag möjlighet att lyssna till en föreläsning om det sociala systemet i Indien. Det fick mig att inse hur komplicerat och unikt det indiska kastsystemet är. Denna rapport försöker inte klarlägga hur och varför kastsystemet ser ut som det gör. Jag beskriver i stället vad jag såg och återberättar vad människor sagt till mig. Jag vill också reservera mig för eventuella faktafel som kan bero på översättning från lokalspråk till tamil till engelska till svenska. Mina prisan- 3 givelser är i indisk valuta, rupies och en ungefärlig kurs är att RS 60 är 10 svenska kronor.

Ulla Nordfors, fotograf

Efter tsunamin

TCC är alltid aktivt i ett inledande skede när det inträffar katastrofer, som till exempel vid översvämningskatastrofen efter det ihärdiga regnandet hösten 2005 och vid tsunamin då 9171 personer dog i Tamil Nadu. Efter tsunamin skänkte TCC båtar till drabbade öbor ute i Pulicat Lake. **(bild 2)** I katastrofsituationer skickar man ut personal att dela ut ris etc i drabbade byar. Peter Manoharan från TCC berättade att man tillsammans med CASA (Churches Auxiliary for Social Action) delade ut ris för RS 30 000 till olika byar som drabbades av översvämningsar i höstas.

På årsdagen av tsunamikatastrofen var jag i Chennai och deltog i en minnesceremoni på den milslånga, rätt öde sandstranden. I tidningarna "The Hindu" och "India Express" hade jag läst om fiskarnas rädsla för en ny tsunami just denna dag. Säkerligen var det därför som många höll sig på ett betryggande avstånd från stranden.

Förutom att government, enligt media, gett stöd till de drabbade har ett antal organisationer, både inhemska och utländska hjälpt till. Enligt vissa källor har dock korrumpationen gjort att endast en mycket liten del av hjälpen från government nått de verkligt fattiga.

Tsunamirelief i Devaneri

Peter från TCC tog mig med till byn Devaneri där vi möttes av projektledaren Mr Premkumar från organisationen "Udayam Palligaram"**(bild 3-4)**. Efter katastrofhjälp med provisoriska

hus, visserligen med betonggolv men med väggar och tak av palmblad, startade detta självhjälpsprojekt som innebär att alla drabbade familjer (=alla familjer i byn) får hjälp att bygga nya hus. De är på 30 kvm och består av ett rum till familjen, ett rum för arbetet med nät och ett litet kök. Toalett och eldstad finns på utsidan av huset, där finns också en pump. Husen byggs med förstärkta hörn, för att stå emot en eventuell ny tsunami **(bild 5)**. Varje hus kostar Rs 150 000 och då ingår lön för arbetet till husägaren, som själv ska bygga huset under professionell ledning. Pengarna kommer från en tysk organisation och distribueras via en nunna som driver ett hem för döva/blinda barn utanför Chingleput.

Jag blir guidad runt i byn. Pratar med några kvinnor och män, får se avsaltninganläggningen som gör att man nu har bra dricksvatten. Problemet som orsakats av att havsvattnet kontaminerat grundvattnet var på så sätt löst! Vi hälsar på hos fiskaren S Ravi som bor med fru och två barn i det först färdigställda huset i byn **(bild 6-8)**. Han berättar att det är svårt med fisket numera, det är alltid så höga vågor och höstens idoga regnande har också gjort att fångsterna inte blivit så stora.

–Tidigare kunde jag tjäna upp till Rs 600/dag och då var jag ute varje dag. Nu är jag ute max tre dagar i veckan och tjänar som mest Rs 300, berättar han. Hans fru åker tillsammans med andra fiskarhustrur in till turistorten Mamallapuram och säljer fisken.

S Ravi tycker att de nya båtarna är för vecka, de gamla var mycket starkare och bättre, anser han. Mot detta invänder dock Mr Premkumar. Tidigare hade man bara två båtar i byn, katamaraner av trä **(bild 9)**. Nu fick man donerat pengar till tolv nya båtar **(bild 10)**. Tyvärr var fiskarna så angelägna om att få dem snabbt och firman som producerade båtarna levererade därför inte båtar av högsta kvalitet. Men det var deras eget val, förklarade Mr Prekumar. Han påpekar samtidigt att höstens regnperiod i Tamil Nadu med översvämningsar, tillsammans med depressioner efter tsunamin är det största problemet. I denna by förlorade inga människor livet, men allt byborna ägde försvann rakt ut i havet.

Ett gemensamt bycenter/samlingshus, 140 hus **(bild 11)** samt en skola för småbarn ska stå klart i månadsskiftet juli/augusti. Och när denna by är klar ska vi fortsätta på andra sidan huvudvägen, berättar Mr Prekumar. Där ska det byggas 15 hus och innan detta tsunamirelief-projekt är avslutat kommer ytterligare en by att få hjälp. Allt som allt är det 210 hus som ska byggas, berättar han **(bild 12)**. I organiserandet av projektet hade man god hjälp av de fyra kvinnogrupper som redan fanns i byarna. Dessa har nu utökats till nio.

Tamilnad Christian Council

TCC, Tamilnads Kristna Råd, är en ekumenisk organisation med en rad kristna kyrkor och organisationer som medlemmar bl a CSI Churches of South India, TELC Tamil Evangelical Lutheran Church, IELC Indian

Evangelical Lutheran Church, The Salvation Army, St. Lukes Leprosarium, Bibel Society Tamilnadu och ICOSA Christian Literature Society.

TCC är organiserat i tre olika kommittéer, Evangelism, Literature och ELC, Economic Life Committee. I den senare arbetar man sedan 38 år bland de fattigaste av de fattiga oavsett om de är kristna, hinduer, muslimer eller tillhör någon annan religion.

Målgrupp är fattiga bönder, utbildade, förtryckta, fattiga kvinnor som ej kan läsa eller skriva, ungdomar som vanligtvis hoppat av skolan, föräldralösa barn och gamla människor. Personalstyrkan består av Director Esther Kathioli, 10 administratörer, 6 fältarbetare, 6 lärare samt 28 volontärer.

TCC har startat, drivit och sponsrat många olika slags hjälpprogram inom bl a jordbruk, sanitet, vattenförsörjning, yrkesutbildning, annan ickeformell utbildning och hälsoutbildning för kvinnor. TCCs arbete att gynna utveckling bland de fattigaste av de fattiga är mycket omfattande och Lutheran World Federation i Geneve är en av de många organisationer som ger sitt stöd.

Hjälpprogrammen förverkligas genom TCCs filialkontor på 12 olika platser runt om i Tamil Nadu. Huvudkontoret ligger i Guindy, en förstad till Chennai. Där sköts administrationen och där finns också "Creative Computer Industrial School", där TCC bedriver en mycket professionell datautbildning.

Kvinnogrupper

"De kallar dem lyckoblommor. Kvinnornas hopp kommer i form av svampar och jasminer. I Cuddalore finns 732 kvinnogrupper med cirka 20 medlemmar per grupp. Av dessa startades 503 efter tsunamin och de har fått stöd genom mikrofinansiering. Vi har märkt att kvinnor är mer flexibla och öppna att arbeta med. De kan tjäna Rs 50 per dag på att sälja svamp. Några grupper gör ljus och har fått en exportorder. Byggindustrin har fått ett uppsving genom att det byggs permanenta bostäder för tsunami-offren. Med våra män som är rädda för att återgå till havet så ser vi tack vare SHG-grupperna ändå en ljusning."

notis ur The Hindu 23/11-2005

Den första kvinnogruppen i Tamil Nadu startades 1996. Det var Fatima Babi, som efter ett besök i Bangladesh åkte hem till Andra Pradesh och startade den första kvinnogruppen i Indien. Hon blev bypresident och skapade infrastruktur hemma i sin by. Och sedan dess har det organiserats kvinnogrupper över hela Indien enligt denna modell. Idén med denna typ av kvinnogrupper har sedan spridits över hela världen. Jag fick följande beskrivning av hur organisationen av en kvinnogrupp går till:

1. Först bildas gruppen med 12-20 kvinnor, man registrerar ett namn och öppnar ett gemensamt konto i en statlig bank. Sedan väljs president och sekreterare på tre år. Dessa får fullt förtroende att sköta gruppens ekonomi.

Man kommer överens om storlek på medlemsavgift och hur mycket man ska spara varje månad. Sparpengarna sätts in på kontot i den statliga banken. Gruppmedlemmar kan låna till barnens utbildning eller extra utgifter till hemmet från gruppens konto till låg ränta. Återbetalning ska ske inom 5 månader. Alla penningtransaktioner redovisas i böcker som utformats av government. Alla möten protokollförs också omsorgsfullt.

2. När gruppen existerat i sex månader kontrollerar government alla sparböcker och konton samt alla protokoll från gruppens möten (helst fyra men minst två möten i månaden). Om allt är i sin ordning rekommenderar government att det ska ges lån till gruppen. Detta ska betalas tillbaka på 10 månader med 1 % ränta/månad. Den organisation, t ex TCC som hjälpt till att starta gruppen går i borgen för lånet.

3. När lånet är återbetalat möter man government på nytt för en diskussion om vad gruppen gör, vilken utbildning "skillstraining" man sysslar med etc. Om government är nöjd med gruppens arbete kan man få ett nytt lån på Rs 100 000 som ska betalas tillbaka på 36 månader till samma ränta som det föregående lånet.

Om en medlem är missnöjd med gruppens arbete eller ska flytta kan hon gå ur gruppen. På ett möte diskuteras då hur och när en ny medlem ska väljas in. Sparkapitalet betalas tillbaka till den avgående medlemmen. Gruppen kan upplösas om hela gruppen är enig. Man skriver då ett brev

till government. Kontot avslutas och om det återstår några pengar efter alla kostnader, delas dessa lika mellan medlemmarna.

Kvinnogruppernas makt är stor. Man har social kontroll. Om det t ex är bråk mellan grannar sammankallar man gruppen och man diskuterar fram en lösning på konflikten. Likaså om det är problem inom en familj t ex med hustrumisshandel sköter gruppen familjerådgivning. Man beslutar om vad som ska göras. Om inte detta följs skrivs en anmälan till polisen.

Innan det fanns kvinnogrupper pratade man inte med varandra över religionsgränserna eller ens grannar emellan. Nu träffas man regelbundet oberoende om man är kristen, hindu, muslim eller buddhist. Tidigare hade man inte råd till dagliga omkostnader, nu tjänar man egna pengar. Tidigare var minimiåldern i kvinnogrupperna 21 år och endast gifta kvinnor fick bli medlemmar. Sedan två år är det 18-årsgräns och nu kan även ogifta kvinnor bli medlemmar.

Under de två månader som jag var TCCs gäst träffade jag ett stort antal kvinnogrupper. De visade mig sin verksamhet, jag deltog i många möten och fick lära mig mycket.

Kannagi Magalir Mandran

En av grupperna jag besökte var Kannagi Magalir Mandran, som är namnet på byn Kannagis kvinnogrupp (bild 13).

Gruppens president, Epsy Margaret introducerade mig för medlemmarna. Hon berättade att de arbetar tillsam-

mans med att göra mygggrökelse, tvål-pulver, färga kläder och göra korgar (bild 14-22). En korg tar två dagar att göra om man är snabb, men det får ta en vecka om man inte har så mycket tid. Korgarna säljs på torget för Rs 60/st. Gruppen har ett hus hemma hos Epsy Margaret där de gör rengöringsmedel för toaletter, dock utan farlig syra! Några medlemmar arbetar med att laga mat i kantiner och sälja till studenter och doktorer på sjukhuset i Chingleput. All förtjänst går till gruppen. Kvinnorna i denna grupp är hemmafruar, deras män har jobb som t ex busschaufförer och bolagschefer. Genom gruppen blir kvinnorna mer oberoende av sina män när de inte behöver fråga dem efter pengar hela tiden. Kvinnogruppen träffas en gång i veckan och utbyter tankar. De går också samman och kontaktar myndigheterna när det gäller att försvara sina lagliga rättigheter.

Flera av kvinnorna i gruppen är hinduer. Det röda märket i pannan kallas bindi och fungerar som ett som smycke. De har också ett vitt märke för att välsigna sin make. Tåringarna visar att de är gifta, likaså halssmycket som hänger på en lång guldkedja.

Epsy Margaret förklarade ekonomin i gruppen. Kvinnorna sparar Rs 50 varje månad till ett gemensamt konto. Man har speciella ”Minutes books”, och medlemsavgiften på Rs 5/månad ska täcka alla omkostnader (bild 23).

En medlem kan få låna upp till Rs 1000 från gruppens konto bland annat till bröllop. Man betalar sedan tillbaka Rs 100 plus 1% ränta varje

månad. Alla transaktioner skrivs in i ”Cashbook”.

Government ger den första uppsättningen av böcker, sedan får gruppen bekosta böckerna själva. Efter sex månader kan gruppen få ett banklån på Rs 2000 per medlem. Epsy Margarets grupp har 17 medlemmar och gruppen har fått låna Rs 34 000. Detta ska återbetalas på 10 månader med 1% månadsränta.

Om återbetalningen går bra kan man få ett nytt lån på Rs 3000 per medlem. För Epsy Margarets grupp skulle det innebära Rs 51 000. Även detta ska betalas på 10 månader och med samma låga ränta. Varje gruppmedlem har möjlighet att få låna Rs 500 000 om man vill starta ett eget företag. Observera att man inte betalar skatt om man arbetar i liten skala. Enligt de uppgifter jag fått är det inte någon skatt alls på inkomster under Rs 100 000/år.

Kannagi Magalir Mandran har möten en gång i veckan. Gruppen har en viktig social funktion. Man pratar om allt, familjer, fester, skolor, problem och löser saker tillsammans. De hjälper varandra med allt! Epsy Margaret ansvarar för fem olika kvinnogrupper. Hon är lärare men arbetar frivilligt med detta sociala arbete, det ger henne mycket glädje. Hon ger nedanstående råd till svenska kvinnor som vill starta en magalir mandra:

1. Känna personerna väl
2. Motivera dem
3. Utbilda om rättigheter i samhället
4. Prata/lyssna och lösa problem
5. De måste lita på den som har hand om ekonomin

6. Spara så mycket man kan
7. Helst fyra möten i månaden, minimum två möten/månad
8. Producera något tillsammans, kan variera över året, t ex ljus på vintern.

Återbetalning av lån

Sathya är en 24-årig kvinna som nyligen börjat arbeta på TCC som koordinator. Hon hjälper grupper med bokföringen, deltar i möten, skriver protokoll med uppgifter om närvaro och vad som avhandlats. I de fall där grupper/gruppmedlemmar inte sköter återbetalning av lån har Sathya till uppgift att driva in skulderna. Hon åker runt, tillsammans med Peter Manoharan och pratar med kvinnorna. **(bild 24-25)**. De får betala så mycket de kan.

Det viktigaste verkar inte vara hur stor summa de kan betala utan att de gör regelbundna betalningar för att lånet ska minska. Men det blir inte någon avskrivning av lånen.

–De måste lära sig att ta ansvar och göra rätt för sig, annars blir de dåliga exempel för andra och TCC kan då bli tvingade att helt sluta med att gå i borgen för lån, förklarar Peter för mig.

Jag följde med till en kvinna som inte betalt något på ett helt år. Hon var utan jobb och mannen var sjuk. Hon fick uppskov med återbetalningen.

Kvinnokonferens

På Republikens dag, 26 januari samlade Esther Kathiroli ett 30-tal ledare för olika kvinnogrupper till en konferens med temat: Motivation of women to transform the world **(bild 26-30)**.

Alla fick en röd ros när de registrerade sig. Några av kvinnorna stoppade rosen i plastmappen med möteshandlingarna, andra satte den i håret.

Deltagarna fick träning i att sätta sig själva i sina livs centrum. Man gjorde övningar som gick ut på att alla skulle våga göra ett val inför andra och sedan utföra något efter det, ett sätt att kontrollera om man har scenskräck! Deltagarna fick frågan hur det kändes att leka.

–Först när du vågar ge uttryck för dina känslor, om du visar att du är glad, ledsen eller arg så kan du förstå hur andra lider. Då kan du bli en bra ledare, förklarade seminarieledaren.

För att ge svar på vilken slags spelare man är, om man tar chansen att göra det svåra och kontrollera koncentration, tålmod och kommunikation fick man pröva en lek med klossar. Man skulle gissa hur högt klossstorn man skulle kunna bygga seende eller med förbundna ögon **(bild 31)**. Man fick själv välja om man skulle använda bägge händerna, den starka handen eller bara den svaga handen. De fyra kvinnor som ställde upp valde det svåraste alternativet och alla klarade att bygga högre torn än man hade trott sig om att kunna. “Låt ingen/inget stoppa dina intentioner” var budskapet.

Självhjälpsprojekt i dalitbyar norr om Chennai

Runt Pulicat Lake finns många fiske-samhällen. Fiskarna äger land, båtar och nät och ser sig som tillhörande

en högre kast än daliterna, som inte äger någonting. Daliterna, även kvinnor och barn arbetar som daglönare åt fiskarna. Man får bära fångsten och rengöra näten. Arbetet är säsongbetonat, för det mesta finns det inget jobb alls för daliterna. Fiskefolket tillåter inte att daliterna fiskar annat än ifrån land eller så långt ut i vattnet som de kan gå. Det innebär att de får mindre fiskar och att de ofta får hälsoproblem med svåra infektioner eftersom de står i det kalla vattnet hela dagarna.

Byarna förblir outvecklade på grund av förtrycket som pågått i generationer. Och folket här lever i hopplöshet, de fattiga förblir fattiga och får fortsätta att leva i förtryck utan att de själva kan se några möjligheter att förändra sin situation.

Hjälpbrevet är ofantligt och först gjorde TCC en analys av situationen i sex olika dalitbyar ute på öar i Pulicat Lake nära Gumidipoondi, ca 60 km norr om Chennai. Därefter bestämdes att man skulle koncentrera sig på de två dalitbyar som var i störst behov av hjälp. Irrukam och Vaenadu. I byarna bor cirka 600 familjer, de flesta i små hyddor. De lever i absolut fattigdom och i total hopplöshet. Folket här är i en sådan dålig kondition att de inte ens orkar plantera ett fruktträd eller en blomplanta. De ser inte någon möjlighet alls att förbättra sin situation. Hälsoläget i byarna är katastrofalt.

Liksom i andra lågkastsamhällen är folket här inte organiserat, de saknar banker, skolor, hälsocentraler mm. De har ingen permanent försörjning och många män spenderar sin daglön

på alkohol. Folket i dessa dalitbyar har inte heller tillgång till vare sig skolor eller affärer. De har inte ens en förstahjälpen-klinik. Om de behöver ha läkarhjälp måste de åka jeep till närmaste samhälle. Färden kostar Rs 20 och i förhållande till en daglön på Rs 25 så ter det sig naturligtvis som omöjligt.

Strategin i byarna

TCCs strategi i byarna är att stärka kvinnorna, både när det gäller deras hälsa och deras sociala och ekonomiska situation. Med adekvat utbildning, följt av mikrokrediter kan de få möjlighet till försörjning och ett oberoende som ger dem den tyngd och respekt som de förtjänar. Man börjar med att utse en kärngrupp av kvinnor i byarna. Dessa utbildas intensivt i en vecka och får sedan, under ledning av TCCs personal, leda utbildningen av övriga kvinnor. Strategin kan förklaras lite närmare på nedanstående sätt:

1. först organiseras två kvinnogrupper och två ungdomsgrupper i varje by. Därefter byggs ett bycenter där folket i byn kan samlas och där man kan ha utbildningar och en förstahjälpen klinik. Där ska också finnas ett bibliotek med faktaböcker, magasin och tidningar tillgängliga för invånarna. Senare organiseras även grupper för männen och barnen. Regelbunden utbildning efter motivation och behov kommer erbjudas.

2. hälsoprogram med utbildning i allmänna hälsofrågor, näringslära, första hjälpen, vaccinationsprogram, ört- och naturmedicin, HIV/AIDS-prevention, vattenburna sjukdomar med

vikten av ett bra dricksvatten mm. Någon person i byn ska få en 3-månaders utbildning i sjukvård för att byborna ska kunna erbjudas första hjälpen på plats hemma i byn. Då behöver de inte åka till närmaste samhälle för enklare behandlingar. Läkare kommer att inbjudas som resurspersoner. Varje hushåll bör ha en liten köksträdgård där man kan odla grönsaker och örter. Slaskvattnet ska tas hand om på ett godtagbart sätt. Alla program ska vara i enlighet med kultur och tradition.

3. ekonomiskt program för att ge hjälp till egen försörjning genom yrkesträning: att göra tvålpulver, ljus, rökelse mm. Utbildning kommer att ske under en vecka till en månad. Även utbildning i marknadsföring kommer att ges så att man inte säljer varor för billigt. Under de tre år som hjälpprojektet kommer att pågå ute i byarna kommer cirka 120 kvinnor per år att delta i utbildning av detta slag.

Efter utbildningen kan kvinnorna få mikrokrediter så att de kommer igång med egna rörelser som kan generera inkomst. 45 kvinnor kan i första omgången få sådan kredit och vid återbetalningen kan fonder bildas och fler kvinnor kan på så sätt få hjälp.

Kvinnor och flickor som vill lära sig sömnad kan få utbildning genom ett tailorprogram och sedan få hjälp att starta sina egna rörelser. Det bidrar naturligtvis till att stärka deras självförtroende.

TCC utser en kvinnlig koordinator som ska leda programmen i kvinno-

grupperna och som ska arbeta i nära kontakt med TCCs direktor. Tre fält-assistenter kommer att finnas på plats ute i byarna.

Första besöket i byarna

Den 27 december 2005 reste jag tillsammans med Esther Kathirolu och ett team från TCC för att starta upp hjälpprojekt i dalitbyarna Vaenadu och Irrukam. Vi körde 10,5 km längs en smal gropig väg innan vi kom fram till byn Vaenadu. Högar och staplar av byggnadsmaterial samt påbörjade hus fanns överallt (**bild 32**). Government hade gett byn tegelstenar, grus och cement så att byborna skulle kunna bygga nya hus.

Vid första anblicken såg jag inte den stora nöden, tror att mitt öga lurades av alla vackra kvinnor i vackra sarees. Men när jag iakttog byborna lite noggrannare såg jag hur eländigt de hade det.

–Folk är så fattiga att de inte orkar ta itu med sin situation. De orkar inte ens tänka tankar om hur de ska kunna förändra något för sig, förklarade TCCs team för mig.

De flesta män i byn är arbetslösa, en del jobbar med jordbruk åt markägare med högre rang i kastsystemet. En daglön är cirka Rs 25 men eftersom transporten med jeep fram och åter till arbetsplatsen kostar Rs 20 så är förtjänsten inte stor.

Strategin för detta första besök var att först dela ut medicin, sen diskutera och till sist dela ut gåvor. Sköterskorna delade ut hostmedicin, avmaskningspiller, paracetamol mot värk

och multivitaminer (**bild 33-34**). En man fick ett mycket fult sår omlagt, det besparade honom amputation av ett ben!

TCC-teamet diskuterade med byborna om hur och vad de ville ha hjälp med (**bild 35-37**). Byns missionär tolkade mellan hindi och deras lokalspråk. Sedan översatte personal i teamet till engelska åt mig. Missionären har gått 10 år i skola men befinner sig som missionär längst ner på kastsalan. Diskussionen mynnade ut i ett beslut om att bygga ett bycenter. Materialet kommer att betalas av TCC och de bybor som bygger får lön för sitt arbete. Det blir en enkel byggnad, arbetet kommer att ledas av personal från TCC. Först måste byborna dock vara överens om var i byn huset ska placeras. Byborna ska ha egna diskussioner om platsen och meddela TCC när man bestämt sig.

Sedan var det dags att distribuera gåvor till alla familjer. Byborna hade tidigare fått gula kuponger som skulle bytas mot gåvorna (**bild 38-39**). Köer organiserades och det blev lite rörigt eftersom alla var så ivriga. Dhotis (höftskycken) till männen, sarees till kvinnorna, handduk, ris, snacks till barnen (**bild 40-41**). Men när barnen satt på marken för att vänta på sin tur blev det alldeles för kaotiskt. Esther avbröt utdelningen, med tanke på de 42 ihjältrampade vid en annan organisations utdelning i Chennai någon vecka tidigare. Där hade det gått rykten om att det var sista dagen som hjälp till nödställda efter regnet skulle distribueras. Vi lämnade Vaenadu och åkte ut med en båt, som TCC sponsrat

efter tsunamin, till byn Irrukam. Färden tog cirka 1,5 tim och solen hann gå ned innan vi nådde målet.

Vi promenerade upp till bykyrkan på ön. Där hade en stor grupp bybor samlats. TCC-teamet fick veta att byborna att byborna blivit kontaktade av en annan organisation som vill hjälpa med skola och sjukvård. Vid diskussionen med byborna bestämdes att man även i denna by skulle avsätta mark för ett bycenter och återkomma till TCC när man kommit överens om var det skulle placeras. Ris delades ut och vi promenerade sedan tillbaka till båten för färd till ett ställe där bilarna väntade. Nu var det kolsvart ute och för TCCs team var ännu en arbetsdag till ända.

Andra besöket i dalitbyarna

Några veckor senare var det dags för ett andra besök i byarna (**bild 42-46**). Nu skulle det läggas grundstenar enligt en traditionell ceremoni. I Irrukam hade man förberett för oss, ställt fram bord och stolar, byggt upp ett skydd mot solen och grävt en grop där grundstenen skulle läggas ner. Det visade sig emellertid att marken man avsett till sitt bycenter ägdes av en bybo som inte blivit tillfrågad. Nu utbröt en diskussion med mannen. Han ville inte ge med sig och diskussionen blev het (**bild 47**).

Esther är mycket noga med att alla bybor ska delta i besluten och efter mycket diskuterande fram och tillbaka blev det en ny utmätning av bycenterhuset. En ny grop grävdes och ceremonin för att lägga ner grundstenarna kunde börja (**bild 48-49**). Tegelstenar

målades gula med röda kors och en liten eldslåga tändes på varje sten. De lades ner en och en, även jag fick lägga ner en sten. Gropen välsignades av en medföljande pastor och vi bad en bön. Sedan gick vi till bykyrkan och åt en måltid tillsammans. Innan vi lämnade Irrukam dansade en grupp kvinnor traditionella danser för oss (**bild 50**). Bybor vinkade sedan av oss vid båten och på väg bort från ön såg vi daliter som stod ute i vattnet och fiskade (**bild 51-53**).

Omständigheterna runt markutmätningen gjorde att vi blev försenade till Vaenadu. Färden gick först med båt och sedan den 10,5 km långa vägen, som nu var, om möjligt, ännu skumpigare. Vi kom fram i solnedgången och även här blev det diskussion om läget på bycentret, ville man verkligen ha sitt hus mot en gravplats?

–Då kommer ni bli påmind om att ni alla ska dit en dag, sa någon skratande. Det grävdes en grop för grundstenarna. Innan man grävt tillräckligt djup så vattenfylldes emellertid gropen. Man måste nu vänta ytterligare en månad innan man kan påbörja bygget. Grundstenarna nedlades dock och jag fick åter äran att delta i ceremonin. Det var kolsvart när vi åkte tillbaka till Chennai.

Datautbildning

Creative Computer Industrial School vid huvudkontoret i Guindy, startade år 2000 och rymmer fyra olika utbildningar: Job oriented desk top publishing och Data entry operator - båda 3 månaders kurser. Samt Computer Aided Accounting Management och Computer hardware technology - 6

månaderskurser (förkunskaper motsvarande 10 årskursen krävs)

Skolan har ett välutrustat datalab med 12 datorer, server, cd-brännare, scanner, laser- och bläckstråleskrivare och senaste versionen av Windows XP installerat. Eleverna arbetar bland annat i Word (det finns 20 olika typsnitt i deras eget språk, Tamil), Excel, Tally, Photoshop, Pagemaker. Alla programmen är på engelska (**bild 54**). Efter avslutad utbildning testas eleverna och de kan sedan få ett certifikat av Government. Lärarna är välutbildade och de tjänar Rs 5000/månad. Läraren som har hand om undervisningen i hårdvara är också ansvarig för datorerna på huvudkontoret.

Nya elever rekryteras via kyrkorna, ibland blir också några antagna på rekommendationer. Man tar högst emot 20 elever samtidigt. Andelen flickor/pojkar brukar vara 50/50 och eleverna är mellan 16 och 20 år. Kostnad för utbildningen är Rs 500/månad, om någon talangfull student inte har ekonomi att fullfölja utbildningen händer det att TCC sponsrar.

Under mitt besök i klassrummet träffar jag 10 studenter, varav 7 flickor. De håller just nu på att lära sig Tally, ett bokföringsprogram som är utvecklat i Bangalore, som sägs vara Indiens Silicon Valley. Åtta pojkar studerar hårdvara (**bild 55-57**). De kommer från några byar norr om Chennai, där de miste allt de ägde i tsunamin. Innan dess hade de varit fiskare som sina fäder. Efter tsunamin har de deltagit i ett projekt för drabbade. Där blev de utvalda till denna datautbildning. Under

dagens lektion ska de egen hand sätta ihop en dator och installera Windows XP i den. De lyckas bra och jag är imponerad av deras kunskaper, de hade inte sett en dator innan denna kurs. När de om en månad är klara med sin utbildning återstår en del tester innan de får governmentcertifikatet där det står att de är hårdvaruingenjörer.

Av 195 elever som genomgått TCCs datautbildning har 46 elever gått vidare till högre studier och 149 har fått jobb. De tjänar cirka Rs 3000/månad. En av studenterna har fått jobb i ett governmentägt bolag. Andra företag där tidigare elever arbetar är Ford, Scope International, Indian Airlines, Bluedot och en statlig myndighet som håller på att digitalisera sitt arkiv.

Tailorprogram

I nästan varje gatuhörn i de städer jag besökt i Indien finns det en tailor, en skraddare eller sömmerska. Det sys också för exportindustrin, både i fabriker och i hemmen, och oräkneliga är de människor som får sin inkomst tack vare symaskiner. TCC har tailorutbildning på flera olika platser.

Information om tailorprogrammet ges genom affischer, flygblad och genom att personal från TCC åker ut i byarna och talar i mikrofon om möjligheterna med denna utbildning. Man berättar också i kyrkorna och annonserar i Manai Malar Magazine, TCCs egen tidning. Naturligtvis sprids vetskapen om denna utbildning via mun till mun, när flickor som gått utbildningen får jobb. På TCCs filial i Chingleput kunde jag följa eleverna på tailorprogrammet, under den tid

jag bodde där. Man utbildar 10-15 kvinnor under 6 månader (**bild 58**). Eleverna har gått 10 år i skola, det är nödvändigt för att de ska kunna förstå mönsterkonstruktion etc. Utbildningen börjar med en månads teori då de gör arbetsböcker med miniatyrmodeller av alla sorts plagg de lär sig. De syr för hand först och läraren undervisar med hjälp av svarta tavlan. Man lär sig ett plagg i veckan och när jag deltog i deras lektioner stod blusar/klänningar på schemat. Efter utbildningen får de ett certifikat och kan få jobb på företaget som syr för export. Då kan de tjäna Rs 2000/månad.

Jag fick också möta några tidigare elever. De flesta jobbade på fabriker. En flicka berättade att det är 600 som jobbar i "hennes" fabrik. Hon tjänar Rs 1300 i månaden, efter tre år är lönen Rs 2600 per månad. Kort beskrivning av deras arbetssituation: löpandebandprincip med arbetstid 07.00-18.00, en timmes lunch, jobbigt med restiden till fabriken, det tar lång tid att ta sig till terminalerna där bolagsbussarna avgår. Det är mycket bekymmer med dammallergi/astma trots att det finns säkerhetsmasker och regelbundna hälsokontroller.

Några av de tidigare eleverna arbetar som hemsömmerskor (**bild 59**) och de tjänar Rs 1,5 för en underkjol. De berättar att de inte fick jobba kvar på fabriken efter att de gift sig. Deras svärmödrar tillät inte det.

Chingleput camp

I Chingleput, cirka 60 km sydost om Chennai, finns ett av TCCs filialkontor och också ett barnhem. Barnen är

mellan åtta och fjorton år (**bild 60-61**). De flesta är barn till ensamma mödrar som inte har möjlighet att ta hand om dem. Några av barnen är helt föräldralösa. De kommer från byar inom en radie på cirka 60 km från Chingleput. Barnens mammor eller släktingar får komma på ett dagsbesök i månaden. På skolloven får barnen åka hem till sina byar. Det kostar Rs 50 i månaden för barnen att bo på barnhemmet. De flesta mödrar har dock inte ekonomi att betala detta men deras barn får ändå bo kvar.

Hepsy är en fyrtioårig ogift kvinna som har huvudansvaret för barnen (**bild 62**). Hon har god hjälp av TCCs övriga personal på campen. Peter Manoharan är föreståndare och hans fru, sjuttonåriga dotter och tolvårige son är som en extra familj till barnen. Innan jag lämnade barnhemmet hade ytterligare en kvinna börjat hjälpa till. Hon hade sin lille son med sig. Det var positivt att se hur barnen på barnhemmet överöste den lille pojken med kärlek (**bild 63-74**). Barnen tar del i alla vardagliga sysslor, de tvättar sina kläder, städar, hjälper till med matlagning, diskar och går ärenden. De stiger upp redan kl 7 på morgonen för att hinna med allt innan de går iväg till den intelligande skolan. På kvällarna är det några timmars läxläsning innan aftonsamling och sänggående. Så mycket tid till, vad vi kallar, fri lek existerar inte utan leken finns inbakad i de vardagliga sysslorna.

Barnen sover på bastmattor på golvet i ett stort rum. På dagtid används rummet som matsal eller som möteslokal för kvinnogrupper. Under min

rundresa i Indien såg jag hur folk levde till vardags och det vanligaste var att man "levde på golvet". Man sov på bastmattor, satt och åt, umgicks och arbetade på golvet.

När det kom gäster plockade man fram plaststolar, typ våra trädgårdsmöbler, till besökarna. Själv satt man kvar på golvet. I början kändes det obekvämt att sitta upphöjd och jag brukade avböja att sitta på stolen. Efter ett tag i Indien kompromissade jag med mig själv och satte mig i stolen om det var ett kort besök. Stannade jag lite längre på ett ställe så satt jag på golvet med värdfolket. Att leva på golvet kändes riktigt för mig, jag kom i samma nivå som människor jag träffade, det var lättare för dem att prata med mig, jag smälte in bättre och fick möjlighet att fotografera diskret.

Jordbruksprogram

Ett program för svampodling startades under min vistelse på Chingleput Camp. Personalen prövade först innan man skulle lära ut tekniken till kvinnogrupperna. En påse svampsäd kostar Rs 20 och av den kan man få ut 1 kg svamp. Detta program är så enkelt att även barnen kan hjälpa till. Man klipper halmstrån i små bitar, tvättar dem i kokande vatten med tillsats av ett desinfektionsmedel. Stråna ska lufttorka över natten. Man packar sedan halmstrån och svampsäd i plastpåsar. Dessa hängs upp i det iordningställda skjulet. Efter 10-15 dagar är det dags att skörda (**bild 75-84**).

Läs- och skrivprogram

TCC har 23 läs- och skrivgrupper ute i olika byar. Jag besökte ett antal av

dessa byar. Glada läs- och skrivelver berättade för mig om hur bra det var att kunna läsa destinationsskyltarna på bussarna. Tidigare hade man ingen aning om vilken buss man skulle åka med utan måste fråga hela tiden.

I Parantum utanför Chingleput ligger två byar för leprasjuka på varsin sida om en stor väg. Den ena byn med några trevåningshus ser ut som vilken svensk liten förort som helst. Den andra byn består av små hus och hyddor. TCC betalar lön för tre lärare, böcker och material. Totalt 100 personer ingår i programmet där de får en timmes om dagen, fem dagar i veckan (**bild 85**).

Avslutade program Motorcykelprogrammet

Under en period på fem år drev TCC ett motorcykelprogram på tre olika ställen i Tamil Nadu. Man har dock avslutat programmen eftersom government gav bidrag till elever som gick liknande program hos andra utbildare. Lärarna i de konkurrerande programmen hade dessutom mycket höga löner Rs 5-6000/ månad och det kunde inte TCC konkurrera med. Hos TCC hade man utbildat lokala mekaniker till lärare och lönen var inte så hög. Ett problem var också att man bara lärde ut hur man reparerade en sorts mc-modell.

Esther Kathioli på TCC planerar att starta upp detta program igen eftersom det kan generera många jobb. Jag såg otroligt många motorcyklar i Indien (**bild 86**). Esther har också en vision att starta upp ett program för reparatörer eftersom det

blir allt vanligare med tv-innehav.

Mjolkgruppsprogrammet

År 1998 fick kvinnor i byn KK Nagar låna från ECLOF (Ecumenical Church Loan Found) med TCC som borgenär. Man bildade en kvinno-grupp där varje kvinna fick låna Rs 5000 för att köpa en ko. Kon kunde mjölka två liter på morgonen och en och en halv liter på kvällen. Inkomsten från mjölken var Rs 8/liter och lånen skulle naturligtvis betalas tillbaka. Men det blev stora problem. Somliga sålde sin ko, andra lät bli att försäkra kon och om den dog fick man inte någon inkomst av mjölken. Samtidigt måste man ändå betala tillbaka lånet. Nu är alla mjolkgrupperna upplösta.

Jag följde med när man skulle driva in pengar från några kvinnor. En av kvinnorna vi besökte hade det riktigt uselt! **(bild 87)** Hennes första ko dog redan 1999 och under senaste regnperioden dog en kalv. Hennes dotter har sytt dragkedjor på en Zipfabrik, där hon tjänade Rs 1000/månad. Men hon blev knivranad för tre månader sedan och vågar inte gå till jobbet mer. Därför har hon ingen inkomst. Kvinnan, Mrs Thatimayani berättar om sin diabetes och att hennes man blev nyligen magopererad. Hon får nu betala tillbaka efter förmåga, cirka Rs 50/månad. Men hon har inte haft möjlighet att betala sedan i april förra året och har fortfarande kvar Rs 500 att betala på det ursprungliga lånet.

För tio år sedan lånade ECLOF, Ecumenical Church Loan Fund, ut pengar Rs 6000 till varje medlem i Kamaraj

Nagar Milk Society. Vi besökte änkan Mrs Maragatham som bor med två döttrar **(bild 88)**. De har en ko och två kalvar, får fyra liter mjölk på morgonen och tre liter på kvällen. Mjölken gör att hon överlever och kan försörja sig själv och sina döttrar. Hon har betalat tillbaka hela lånet. Kvinnogruppen hon tillhörde är emellertid upplöst eftersom ledaren inte var ärlig i handhavandet med pengarna. Denna änka säger sig inte ha ledaregenskaper och kan därför inte fortsätta gruppen. En av hennes döttrar planerar dock att starta en kvinnogrupp med hjälp av TCC.

Program som stöds av TCC Center för transsexuella

Thamilnadu Aravanigal Association är ett center för transsexuella som startade i New Perungalathur utanför Chennai år 1998. TCC stöder ej detta center med pengar utan med moraliskt stöd. De transsexuella, det vill säga kvinnor som är födda i en mans kropp, är inte homosexuella, som många tror. Diskrimineringen av dessa kvinnor startar redan hemma i den egna familjen. De upplevs konstiga eftersom de vill klä sig kvinnligt. I detta center är man kast- och religionsoberoende. Religionsmixen gör att man firar alla religioners högtider.

Alla kvinnor på centret är HIV-positiva och går i behandling på ett intilliggande sjukhus. Det finns två självhjälpsgrupper här. Grupperna har samma villkor som övriga kvinno-grupper i Tamil Nadu och har gruppmöten där man diskuterar när någon vill låna pengar. Man kan få låna till vad som helst, om gruppen tillåter det.

Jag får träffa Anita som är ledare för "Happy", en av de två grupperna och Asha som är föreståndare för centret. Asha arbetar sedan år 2001 för att förbättra villkoren för de transsexuella. I passet står hon som "female" men med en extra notering om att hon är enuck dvs kastrerad man **(bild 89)**.

–Jag orkar inte kämpa mot allt, säger Asha och berättar att hon har en scooter eftersom hon kan inte åka kommunalt på grund av rädsla för trakasserier och misshandel. Asha har aldrig varit prostituerad, tidigare arbetade hon som kock. Kvinnorna på detta center är hennes familj. De bryr sig om och tar hand om varandra.

En del av kvinnorna på centret jobbar med sexuella tjänster och de blir ofta arresterade för "onaturligt sex" enligt § 377 som även reglerar barnsex. La-
12
gen instiftades av engelsmännen. Försök görs att få den moderniserad men Asha tror ej på förändring. De kvinnor som blir arresterade för onaturligt sex blir på grund av alla kontakter med polisen sedda som "hårda" i vanligt folks ögon **(bild 90)**.

Asha jobbar för att kvinnorna på centret ska få utbildning, främst inom hotel och restaurang men också som sömmerskor, med folkarts, dancing och även datautbildning. Asha, som är självlärd vid datorn, använder internet för att ha kontakt med transsexuella i andra länder. Hon var på konferens i Japan i maj 2005. Det var hennes första utlandsresa. Innan vi skiljs åt säger Asha: "man kommer – man går – men livet går vidare" utvecklingen skall fortsätta.

barnhem för HIV-positiva barn

Utanför byn Maari Mala Nagar ligger ett barnhem där det bor 30 HIV-positiva barn mellan 2,5 och 12 år **(bild 91)**. De flesta är ensamma sedan deras föräldrar har dött i AIDS och de har övergivits sina släktingar. Barnhemmet ligger i ett industriområde nära Ford-fabriken. En ung pastor, Benjamin Franklin driver barnhemmet **(bild 92)**. Han hyr huset, som efter våra mått snarast skulle liknas vid ett fönsterlöst skjul. Markpriserna har ökat på grund av Fordfabrikens etablering i trakten och därför vill ingen skänka mark till ett barnhem. Man får hålla till godo med detta hus/skjul. Barnhemmet har fått flytta flera gånger eftersom folk inte vill ha HIV-smittade i sin närhet och barnhemmet får till och med kämpa för att få hämta vatten från byns pump.

Fordfabriken skänker maten till barnhemmet och barnen får medicin från ett sjukhus en gång per månad. De stora barnen går i en skola i närheten. Franklin bor också i huset. Hans lilla rum fungerar både som kontor och sovrum. Några kvinnor hjälper honom med barnen på dagarna men han sköter själv barnen på nätterna.

Benjamin Franklin har också organiserat en kvinnogrupp i den närliggande byn Marai Mala Nagar. För sex månader sedan startade TCC tailor-träning här och skänkte symaskiner. Nu jobbar kvinnorna i treskift. De säljer till grannar och Ford-folk. Vissa i byn arbetar som stenhuggare och kan tjäna Rs 2 för en korg sten, de kan komma upp i en inkomst på Rs 10-15 om dagen, berättar han.

Slutord

”Ska du hjälpa en fiskare – ge honom ett nät.” Att följa hur Tamilnad Christian Council arbetar med hjälpprojekt bland de fattigaste av de fattiga var oerhört positivt. Man visar en fantastisk respekt för människor, gör inget över deras huvuden och låter det ta den tid som erfordras för folket ute i byarna att bli överens. Trots att det är en kristen organisation så erbjuder man samma hjälp till behövande, oavsett om de är hinduer, buddhister, muslimer, kristna eller tillhör någon annan religion.

Hjälpbehovet ute i dalitbyarna är oerhört, TCC har inte resurser att hjälpa alla utan man analyserar behoven så gott det går och ger sedan hjälp till självhjälp till de allra mest utsatta. Direktör Esther Kathiroli arbetar med att söka pengar från olika fonder, skriver brev till organisationerna som är medlemmar i TCC och ber om bidrag till nya projekt. Hon är dessutom alltid med när det startas upp nya program. Med en aldrig sinande energi prövar

hon nya idéer, till nya hjälpprogram som är utformade efter de små förutsättningar som finns. Det är min fulla övertygelse att arbete som detta, med riktig hjälp till självhjälp, bara kan ske genom en organisation, som likt TCC är etablerad sedan många år. Vid eventuella katastrofer blir det också lättare att distribuera hjälp eftersom det redan finns en fungerande organisation ute i byarna. Och tvärtemot vad vi ibland kan läsa i svenska media om att Indien tackar nej till hjälp så tar Tamilnad Christian Council mycket tacksamt emot stöd utifrån. Det skulle göra möjligt för ännu fler hjälpinsatser för de fattigaste av de fattiga som alltid blir extra drabbade vid katastrofer.

Ulla Nordfors, fotograf

...och om Du som läst denna rapport vill göra en insats och stödja TCC, använd talongen på nästa sida eller kontakta mig: unord@spray.se

Tamilnad Christian Council

No 1, Race Course Road, Guindy, Chennai-600 032, India

”Jesus sade: vad du än gör för de svaga... det gör du för mig”

Kom ihåg de behövande på denna speciella dag (DD/MM/YY)

Min födelsedag:

Bröllopsdag:

Annat speciellt tillfälle:

Jag vill donera Rs..... USDollar.....

Bidraget ska gå till programmet för:

Äldrevård/Barnhem

Ungdomsutbildning

Kvinnogrupper

Något annat program som drivs av TCC

Name:

Signature:

Address:

Kära vän, gåvan tas tacksamt emot av ”Tamilnad Christian Council Programme Account”, 1, Race Course road, Guindy, Chennai-600 032, India (Vi sänder ett kvitto.)

Jag tackar Er,

V. Esther Kathioli, director för TCC